

Jak funguje klima

- 1.1 „Vyřešení tohoto problému si žádá porozumění.“ / Greta Thunberg** **2**
- 1.2 Dávná historie oxidu uhličitého** **6**
Peter Brannen / vědecký novinář, přispěvatel časopisu *Atlantic* a autor knihy *The Ends of the World*
- 1.3 Náš evoluční dopad** **9**
Beth Shapirová / evoluční molekulární biologka, profesorka ekologie a evoluční biologie na Kalifornské univerzitě v Santa Cruz, výzkumná pracovnice Medicínského ústavu Howarda Hughese a autorka knihy *Life as We Made It*.
- 1.4 Civilizace a extinkce** **11**
Elizabeth Kolbertová / Šéfredaktorka *New Yorker Magazine* a autorka několika knih, včetně nejnovější publikace *Under a White Sky: The Nature of the Future*
- 1.5 „Věda hovoří tak jasně, jak jen může.“ / Greta Thunberg** **18**
- 1.6 Objev klimatické změny** **23**
Michael Oppenheimer / vědec zkoumající fyziku atmosféry a odborník na dopady změny klimatu, profesor vědy o Zemi a mezinárodních vztahů na Princetonské univerzitě a dlouholetý autor hodnocících zpráv IPCC
- 1.7 Proč nejednali?** **29**
Naomi Oreskesová / geoložka, historička a řečnice, profesorka historie vědy, profesorka věd o Zemi a planetách na Harvardově univerzitě
- 1.8 Body zvratu a zpětné vazby** **32**
Johan Rockström / ředitel Postupimského institutu pro výzkum dopadů změny klimatu a profesor Ústavu věd o Zemi a životním prostředí na Postupimské univerzitě
- 1.9 „Tohle je největší příběh na světě.“ / Greta Thunberg** **41**

Jak se naše planeta proměňuje

- 2.1 „Počasí je jako na steroidech.“ / Greta Thunberg** **48**
- 2.2 Horko** **50**
Katharine Hayhoeová / vědkyně zabývající se výzkumem atmosféry a vedoucí vědecká pracovnice organizace The Nature Conservancy, sponzorovaná předsedkyně veřejné politiky a veřejného práva, významná profesorka Texaské technické univerzity a autorka knihy *Saving Us*

2.3	Metan a další plyny	53
	Zeke Hausfather / vedoucí klimatolog společnosti Stripe, vědecký pracovník neziskové organizace Berkeley Earth	
2.4	Znečištění ovzduší a aerosoly	57
	Bjørn H. Samset / vedoucí vědec Centra pro mezinárodní klimatický výzkum, odborník na vliv jiných emisí než CO ₂ na klima, koordinující hlavní autor Šesté hodnoticí zprávy IPCC, vědecký novinář a popularizátor	
2.5	Mraky	60
	Paulo Ceppi / vědec přednášející klimatologii v Granthamově ústavu a na katedře fyziky Imperial College London	
2.6	Rychlé arktické oteplování a tryskové proudění	62
	Jennifer Francisová / vedoucí vědkyně Woodwellova centra pro výzkum klimatu a bývalá profesorka výzkumu v Ústavu mořských a pobřežních věd Rutgersovy univerzity.	
2.7	Nebezpečné počasí	67
	Friederike Ottová / klimatoložka, odborná asistentka Granthamova ústavu na Imperial College London a spoluautorka iniciativy World Weather Attribution	
2.8	„Sněhová koule byla uvedena do pohybu.“ / Greta Thunberg	72
2.9	Sucho a povodně	74
	Kate Marvelová / klimatoložka Centra pro výzkum klimatických systémů Kolumbijské univerzity a Goddardova ústavu pro studium vesmíru při NASA	
2.10	Ledové příkrovy, šelfy a ledovce	76
	Ricarda Winkelmannová / profesorka analýzy klimatických systémů na Postupimské univerzitě a Postupimském institutu pro výzkum dopadů změny klimatu, autorka kapitoly o zvyšování mořské hladiny v Páté hodnoticí zprávě IPCC	
2.11	Tepější oceány a stoupající moře	78
	Stefan Rahmstorf / vedoucí analýzy zemského systému v Postupimském institutu a profesor fyziky oceánů na Postupimské univerzitě	
2.12	Acidifikace a marinní ekosystémy	84
	Hans-Otto Pörtner / klimatolog, fyziolog, profesor a vedoucí oddělení integrativní ekofyziologie v Ústavu Alfreda Wegenera	
2.13	Mikroplasty	86
	Karin Kvaleová / vedoucí výzkumnice ústavu GNS Science a odbornice na modelování funkce mořské ekologie v globálních biogeochemických cyklech	
2.14	Sladká voda	88
	Peter H. Gleick / spoluzakladatel a emeritní předseda neziskové organizace Pacific Institute, člen Americké národní akademie věd, hydroklimatolog	
2.15	„Je to blíž, než se domníváme.“ / Greta Thunberg	90
2.16	Požáry	96
	Joëlle Gergisová / klimatoložka, odborná asistentka Australské národní univerzity a jedna z hlavních autorek šesté části <i>Změna klimatu 2021: Fyzikální základy</i> , jež je součástí hodnoticí zprávy IPCC	

- 2.17 Amazonie** **99**
Carlos Nobre / vědec zabývající se zemským systémem v Amazonii, předseda vědeckého panelu pro Amazonii a iniciátor projektu Amazonia 4.0
Julia Arieirová / rostlinná ekoložka a vědkyně zabývající se zemským systémem na Federální univerzitě ve městě Espírito Santo v Brazílii
Nathália Nascimento / geografka a vědkyně zabývající se zemským systémem na Federální univerzitě ve městě Espírito Santo v Brazílii
- 2.18 Boreální a temperátní lesy** **102**
Beverly Lawová / emeritní profesorka biologie globální změny a vědy o pozemských systémech na Oregonské státní univerzitě
- 2.19 Terestrická biodiverzita** **106**
Andy Purvis / výzkumník zabývající se změnou biodiverzity v Přírodovědeckém muzeu v Londýně a koordinující hlavní autor První hodnoticí zprávy Mezivládní platformy pro biodiverzitu a ekosystémové služby
Adriana De Palmová / mladá vědkyně Světového ekonomického fóra a vedoucí výzkumnice Přírodovědeckého muzea v Londýně
- 2.20 Hmyz** **110**
Dave Goulson / profesor biologie na Sussexské univerzitě a autor více než 400 vědeckých článků o ekologii a ochraně čmeláků i dalších druhů hmyzu a řady knih včetně titulu *Silent Earth*
- 2.21 Kalendář přírody** **113**
Keith W. Larson / evoluční biolog zabývající se otázkou, jak se život přizpůsobuje změnám v Arktidě, projektový koordinátor Výzkumného centra dopadů změny klimatu na Umeåské univerzitě
- 2.22 Půda** **116**
Jennifer L. Soongová / odbornice na uhlík v půdě, působí ve společnosti Corteva, přidružená vědecká pracovnice Coloradské státní univerzity a Lawrenceovy národní laboratoře v Berkeley
- 2.23 Permafrost** **118**
Örjan Gustafsson / profesor biogeochemie v oddělení environmentálních věd Stockholmské univerzity a zvolený člen Královské švédské akademie věd
- 2.24 Co se stane při oteplení o 1,5 °C, 5 °C a 4 °C?** **122**
Tamsin Edwardsová / klimatoložka na King's College London, jedna z hlavních autorek zprávy IPCC z roku 2021 a popularizátorka vědy zaměřená na vzestup mořské hladiny

TŘETÍ ČÁST

Jak nás to ovlivňuje

- 3.1 „Svět trpí horečkou.“ / Greta Thunberg** **132**
- 3.2 Zdravotní argumenty klimatu** **134**
Tedros Adhanom Ghebreyesus / předseda Světové zdravotnické organizace

3.3	Horko a nemoci	137
	Ana M. Vicedo-Cabrero / environmentální epidemioložka, vedoucí výzkumné skupiny změny klimatu a zdraví v Ústavu sociální a preventivní medicíny a v Oeschgerově centru pro výzkum změny klimatu Bernské univerzity	
3.4	Znečištění ovzduší	140
	Drew Shindell / klimatolog a významný profesor Environmentální fakulty Dukeovy univerzity, autor několika hodnotících zpráv IPCC	
3.5	Onemocnění přenášená vektory	143
	Felipe J. Colón-González / odborný asistent oddělení epidemiologie infekčních nemocí v Londýnské škole hygieny a tropických nemocí	
3.6	Antibiotická rezistence	147
	John Brownstein / ředitel pro inovace Bostonské dětské nemocnice a profesor oddělení biomedicínské informatiky a pediatrie Harvardovy lékařské školy	
	Derek MacFadden / klinický vědecký pracovník Ottavské nemocnice a předseda Ústavu klinického výzkumu užívání antibiotik a jejich rezistence na Ottavské univerzitě	
	Sarah McGoughová / epidemioložka infekčních nemocí a vědkyně působící v Laboratorii strojové inteligence Dětské nemocnice a Centra pro dynamiku přenosných nemocí při Harvardově škole veřejného zdraví T. H. Chana	
	Mauricio Santillana / odborný asistent Harvardovy školy veřejného zdraví T. H. Chana a Fakulty výpočetního programu zdravotnické informatiky v Bostonské dětské nemocnici	
3.7	Jídlo a výživa	149
	Samuel S. Myers / vedoucí vědecký pracovník Harvardovy školy veřejného zdraví T. H. Chana a ředitel Planetary Health Alliance	
3.8	„Nejsme všichni na jedné lodi.“ / Greta Thunberg	154
3.9	Život při 1,1 °C	158
	Saleemul Huq / ředitel Mezinárodního centra pro změnu klimatu a rozvoj v Bangladéši a vedoucí pracovník Mezinárodního institutu pro životní prostředí a rozvoj	
3.10	Environmentální rasismus	162
	Jacqueline Pattersonová / zakladatelka a výkonná ředitelka Chisholm Legacy Projectu – centra komunity lidí tmavé pleti zabývajících se klimatickou spravedlností	
3.11	Klimatičtí uprchlíci	165
	Abrahm Lustgarten / spisovatel a investigativní reportér neziskové organizace <i>ProPublica</i> a časopisu <i>New York Times Magazine</i> , autor připravované knihy o klimaticky podmíněné migraci ve Spojených státech	
3.12	Vzestup hladiny moře a malé ostrovy	169
	Michael Taylor / karibský klimatolog, profesor a děkan Vědecko-technologické fakulty na Univerzitě západní Indie v Moně na Jamajce, koordinátor a jeden z hlavních autorů zprávy IPCC z roku 2018	
3.13	Děšť v Sahelu	171
	Hindou Oumarou Ibrahimová / domorodá žena, geografa a koordinátorka Asociace domorodých žen a národů Čadu (AFPAT, www.afpat.net), zastánkyně udržitelných cílů OSN	
3.14	Zimy v Laponsku	173
	Elin Anna Labbová / laponská novinářka a spisovatelka pracující s literaturou původních obyvatel v centru Tjällegoahte ve švédském Jokkmokku	

- 3.15 **Boj o les** 176
Sonia Guajajarová / brazilská domorodá aktivistka, environmentalistka a politička, koordinátorka Asociace původních obyvatel Brazílie
- 3.16 **„Čekají nás obrovské výzvy.“** / Greta Thunberg 180
- 3.17 **Změna klimatu a nerovnost** 182
Solomon Hsiang / vědec a ekonom, profesor a ředitel Laboratoře globální politiky Kalifornské univerzity v Berkeley, spoluzakladatel Laboratoře pro výzkum dopadů změny klimatu, výzkumník *National Geographic*
- 3.18 **Nedostatek vody** 186
Taikan Oki / globální hydrolog, bývalý zástupce rektora Univerzity OSN, koordinující hlavní autor kapitoly o zdrojích pitné vody v Páté hodnoticí zprávě IPCC
- 3.19 **Klimatické konflikty** 188
Marshall Burke / docent oddělení věd o Zemi na Stanfordově univerzitě a spoluzakladatel platformy Atlas AI
- 3.20 **Skutečná cena změny klimatu** 191
Eugene Linden / novinář a spisovatel; jeho nejnovější kniha o změně klimatu nese název *Fire and Flood*; předchozí kniha *The Winds of Change* získala uznání Granthamovy ceny za zvláštní zásluhy

ČTVRTÁ ČÁST

Jak jsme s tím naložili 196

- 4.1 **„Jak můžeme napravit svá selhání, když nejsme schopni přiznat, že jsme selhali?“** / Greta Thunberg 200
- 4.2 **Novodobé popíračství** 204
Kevin Anderson / profesor energetiky a vědy o změně klimatu na Manchesterské, Uppsalské a Bergenské univerzitě
- 4.3 **Pravda o vládních cílech v oblasti klimatu** 210
Alexandra Urisman Ottová / reportérka píšící o klimatu pro švédský list *Dagens Nyheter* a spoluautorka knihy *Gretas Resa (Greta's Journey)*
- 4.4 **„Nepostupujeme správným směrem.“** / Greta Thunberg 216
- 4.5 **Stálost fosilních paliv** 219
Bill McKibben / zakladatel environmentálních organizací 350.org a Third Act a autor více než desítek knih včetně titulů *The End of Nature*, *Země* a *Deep Economy*
- 4.6 **Vzestup obnovitelných zdrojů energie** 224
Glen Peters / ředitel výzkumu Střediska pro mezinárodní výzkum klimatu CICERO v Oslu, člen výkonného týmu Global Carbon Budget a jeden z hlavních autorů Šesté hodnoticí zprávy IPCC

4.7	Jak nám mohou pomoci lesy?	230
	Karl-Heinz Erb / ředitel Ústavu sociální ekologie a docent vědy o využití půdy a změně klimatu na Univerzitě přírodních zdrojů a věd o živé přírodě ve Vídni, jeden z hlavních autorů Zvláštní zprávy IPCC o změně klimatu a půdě	
	Simone Gingrichová / odborná asistentka Ústavu sociální ekologie Univerzity přírodních zdrojů a věd o živé přírodě ve Vídni	
4.8	A co geoinženýrství?	233
	Niclas Hällström / ředitel fóra What Next?, předseda organizace ETC Group a profesor věd o živé přírodě na Uppsalské univerzitě	
	Jennie C. Stephensová / ředitelka Školy veřejné politiky a urbanismu a profesorka vědy o udržitelnosti na Severovýchodní univerzitě v Bostonu	
	Isak Stoddard / doktorand oddělení věd o Zemi na Uppsalské univerzitě	
4.9	Odčerpávací technologie	235
	Rob Jackson / geolog Stanfordovy univerzity a předseda organizace Global Carbon Project	
4.10	„Zcela nový způsob myšlení.“ / Greta Thunberg	240
4.11	Naše stopy na Zemi	244
	Alexander Popp / vedoucí vědecký pracovník Postupimského institutu zabývající se výzkumem dopadů změn klimatu a vedoucí výzkumné skupiny zabývající se managementem využití půdy	
4.12	Problematika potravin	248
	Michael Clark / environmentalista z Oxfordské univerzity, zaměřuje se na potravinové systémy a na jejich vliv na klima, biodiverzitu a blahobyt lidstva	
4.13	Navrhování nových potravinových systémů	252
	Sonja Vermeulenová / programová ředitelka CGIAR a spolupracovnice think-tanku Chatham House	
4.14	Mapování emisí v průmyslovém světě	256
	John Barrett / profesor energetiky a klimatické politiky na Leedské univerzitě, vládní poradce ministerstva pro životní prostředí, výživu a rozvoj venkova a jeden z hlavních autorů Šesté hodnotící zprávy IPCC	
	Alice Garveyová / vědkyně Výzkumného ústavu pro udržitelnost na Leedské univerzitě	
4.15	Technický zádrhel	260
	Ketan Joshi / spisovatel na volné noze, analytik a poradce v oblasti popularizace, dříve pracoval pro řadu australských a evropských klimatických organizací	
4.16	Environmentální výzva v dopravě	265
	Alice Larkinová / zástupkyně děkana a vedoucí Technologické školy, profesorka klimatologie a energetické politiky v Tyndallově centru pro výzkum změny klimatu Manchesterské univerzity	
4.17	Spočívá budoucnost v elektřině?	271
	Jillian Anableová / spoluředitelka Centra pro výzkum řešení poptávky po energii (CREDS)	
	Christian Brand / spoluředitel britského Výzkumného centra energetiky a docent Oxfordské univerzity, autor knihy <i>Personal Travel and Climate Change</i>	

4.18 „Stále dělají něco jiného, než říkají.“ / Greta Thunberg 278

4.19 Cena za konzumní styl života 281

Annie Lowreyová / redaktorka časopisu *Atlantic*, píše o hospodářské politice, autorka knihy *Dejte lidem peníze*

4.20 Jak (ne)nakupovat 285

Mike Berners-Lee / profesor Environmentálního centra Lancasterské univerzity, ředitel společnosti Small World Consulting, Ltd., a autor knih *There is No Planet B* a *How Bad are Bananas?*

4.21 Svět plný odpadu 290

Silpa Kaza / vedoucí odborník Světové banky na rozvoj měst v oddělení řízení rizika katastrof, odolnosti a globálního zacházení s půdou

4.22 Mýtus recyklace 295

Nina Schranková / vedoucí kampaní v týmu pro plasty organizace Greenpeace UK

4.23 „Hranice je právě tady.“ / Greta Thunberg 301

4.24 Emise a růst 306

Nicholas Stern / profesor ekonomie a řízení a předseda Granthamova ústavu pro výzkum změny klimatu a životního prostředí Londýnské školy ekonomie a politologie

4.25 Rovnost 308

Sunita Narainová / generální ředitelka Centra pro vědu a životní prostředí, neziskové organizace pro výzkum a prosazování veřejného zájmu se sídlem v Novém Dillí

4.26 Nerůst 310

Jason Hickel / ekonomický antropolog, spisovatel a člen Královské společnosti umění, profesor Ústavu pro environmentální vědu a technologie Autonomní univerzity v Barceloně

4.27 Rozdíly ve vnímání 313

Amitav Ghosh / autor tří knih literatury faktu, tří sbírek esejí a deseti beletristických děl; první anglicky píšící spisovatel, který získal nejvyšší indické literární ocenění Jnanpith Award

PÁTÁ ČÁST

Co teď musíme udělat 320

5.1 „Nejefektivnější způsob, jak se z té bryndy dostat, je vzdělávat se.“ / Greta Thunberg 324

5.2 Individuální opatření, společenská transformace 328

Stuart Capstick / sociální environmentalista působící na Cardiffské univerzitě a zástupce ředitele Centra pro změnu klimatu a společenské transformace (CAST)

Lorraine Whitmarshová / profesorka environmentální psychologie na Bathské univerzitě a ředitelka Centra pro změnu klimatu a pro společenskou transformaci (CAST)

5.3	Cesta k životnímu stylu podporujícím omezit globální oteplení na 1,5 °C	331
	Kate Raworthová / spoluzakladatelka Doughnut Economics Action Lab a vedoucí pracovnice Ústavu pro změnu životního prostředí Oxfordské univerzity	
5.4	Překonání klimatické apatie	337
	Per Espen Stoknes / psycholog, řečník TEDGlobal a spolureditel Centra pro udržitelnost na Norské obchodní škole	
5.5	Změna stravování	340
	Gidon Eshel / profesor environmentální fyziky na Bard College v New Yorku	
5.6	Myslete na oceány	344
	Ayana Elizabeth Johnsonová / mořská biologka, spoluzakladatelka think-tanku Urban Ocean Lab, spolueditorka antologie <i>All We Can Save</i> a spoluvůdkyně podcastu <i>How to Save a Planet</i>	
5.7	Rewilding neboli návrat k divočině	348
	George Monbiot / spisovatel, filmař a environmentální aktivista; autor pravidelného týdenního sloupku pro list <i>Guardian</i> , stejně jako řady knih a videí Rebecca Wrigleyová / zakladatelka a výkonná ředitelka organizace Rewilding Britain, již třicet let působící v oblasti ochrany přírody a rozvoje komunit v Mexiku, Ugandě a Tichomoří	
5.8	„Můžeme změnit to, co je politicky průchodné.“ / Greta Thunberg	354
5.9	Utopie v praxi	360
	Margaret Atwoodová / držitelka Bookerovy ceny, autorka více než padesáti knih z oblasti beletrie, poezie a kritických esejí	
5.10	Síla lidu	364
	Erica Chenowethová / politoložka, profesorka Kennedyho školy při Harvardově univerzitě a profesorka Ústavu pro pokročilá studia v Radcliffu	
5.11	Změna mediálního narativu	369
	George Monbiot / spisovatel, filmař a environmentální aktivista, autor pravidelného sloupku pro list <i>Guardian</i> , stejně jako řady knih a videí	
5.12	Odolat novému popíračství	372
	Michael E. Mann / významný profesor vědy o atmosféře na Pensylvánské státní univerzitě, spolu s dalšími autory zpráv IPCC od roku 2007 nositel Nobelovy ceny za mír, autor řady knih včetně <i>The New Climate War</i>	
5.13	Skutečná reakce na stav nouze	375
	Seth Klein / týmový vedoucí projektu Climate Emergency Unit a autor knihy <i>A Good War: Mobilizing Canada for the Climate Emergency</i>	
5.14	Poučení z pandemie	378
	David Wallace-Wells / reportér časopisu <i>New York Magazine</i> a autor knihy <i>Neobyvatelná Země</i>	
5.15	„Upřímnost, solidarita, poctivost a klimatická spravedlnost.“ / Greta Thunberg	386
5.16	Spravedlivá transformace	390
	Naomi Kleinová / novinářka, komentátorka a mezinárodně respektovaná autorka osmi knih; profesorka a zakládající spolureditelka Centra pro klimatickou spravedlnost Univerzity Britské Kolumbie	

5.17	Co pro vás znamená spravedlnost?	396
	Nicki Beckerová / studentka práv a aktivistka za klimatickou spravedlnost z Argentiny, spoluzakladatelka hnutí Jovenes por el Clima, aktivně působící na mezinárodní úrovni v hnutí Fridays For Future, moderátorka rozhlasového pořadu o životním prostředí na stanici Futurock	
	Disha A. Raviová / indická aktivistka prosazující klimatickou a environmentální spravedlnost a spisovatelka	
	Hilda Flavia Nakabuyeová / aktivistka prosazující ochranu klimatu a životního prostředí, založila odnož hnutí Fridays For Future v Ugandě	
	Laura Verónica Muñozová / kolumbijská ekofeministická klimatická aktivistka, angažuje se v hnutích Fridays For Future, Pacto X el Clima a Unite for Climate Action	
	Ina Maria Shikongová / matka, aktivistka za klimatickou spravedlnost a básnířka aktivní v mezinárodním hnutí Fridays For Future	
	Ayisha Siddiqová / pákistánsko-americká vypravěčka, zastánkyně klimatické spravedlnosti a spoluzakladatelka hnutí Polluters Out a Fossil Free University	
	Mitzi Jonelle Tanová / aktivistka na plný úvazek působící na Filipínách, angažuje se v hnutích Youth Advocates for Climate Action Philippines a Fridays For Future	
5.18	Ženy a klimatická krize	402
	Wanjira Mathaiová / keňská environmentalistka a aktivistka, viceprezidentka a regionální ředitelka pro Afriku neziskové organizace World Resources Institute	
5.19	Dekarbonizace vyžaduje změnu distribuce	405
	Lucas Chancel / spolutvůrce Laboratoře světové nerovnosti v Pařížské ekonomické škole a profesor výzkumné univerzity Sciences Po	
	Thomas Piketty / profesor Školy pro pokročilá studia společenských věd (EHESS) a Pařížské ekonomické školy, spolutvůrce Laboratoře světové nerovnosti a Databáze světové nerovnosti a autor úspěšných knih <i>Kapitál v 21. století</i> a <i>Capital et idéologie</i>	
5.20	Odškodnění za klima	410
	Olufémi O. Táíwò / docent filozofie na Georgetownské univerzitě, kde se zaměřuje se na etiku a sociopolitickou filozofii, autor knih <i>Reconsidering Reparations</i> a <i>Elite Capture</i>	
5.21	Náprava našeho vztahu se Zemí	415
	Robin Wall Kimmererová / významná profesorka a vyučující environmentální biologie na Newyorské státní univerzitě, zakladatelka a ředitelka Centra původních obyvatel a životního prostředí a autorka knihy <i>Naslouchání mechu</i>	
5.22	„Naději si musíte zasloužit.“ / Greta Thunberg	421
	Co dál?	424
	Rejstřík	437
	Ilustrace	444
	Poznámka k obálce	446
	Ed Hawkins / profesor meteorologie na univerzitě v Readingu	

Všichni, co přispívali do této knihy, shromáždili pro kapitoly *Knihy o klimatu* tisíce podkladů a citací. Jelikož je těchto poznámek příliš mnoho na to, aby je bylo možné vytisknout v této knize, naleznete je na theclimatebook.org